

Téma: Rodina - práva a povinnosti členů rodiny, kdo si hraje, nezlobí, rodina jako domov, komunikace v rodině, rodina a bydlení, o zařízení a stolování, ekonomika domácnosti, jak sestavit rodinný rozpočet?

Ročník: 7. třída

Počet hodin: 4

Zařazení do RVP: vzdělávací oblast Člověk a zdraví – vzdělávací obor Výchova ke zdraví. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Kompetence:

KOMPETENCE K UČENÍ

Podává nové informace k tématu, učí užití nových metod a strategií, procvičuje a upevňuje dovednosti staré, užívá konkrétních pomůcek, rozvíjí paměť, logické myšlení, tvůrčí činnost i schopnost vybavit i starší látku, podporuje sebedůvěru, vnitřní motivaci i zodpovědnost.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Převažuje komunikace, vede žáky k vlastním úvahám a tvorbě, vyjádření vlastního názoru, argumentuje, naslouchá a klade dotazy, doplňuje učitele, důraz je kladen na porozumění učiva, přiměřené cíle (časová dotace, náročnost, prostory, rozdělení do skupin...), snaha udržet pozitivní vztahy a optimismus.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Pracuje na zadaném úkolu, rozvíjí se jednotlivé dovednosti, vytváří se přátelská atmosféry, důraz je kladen na seberealizaci a zpětnou kontrolu.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Pracují individuálně, samostatně i spolupracují ve skupinách, navzájem si radí, kontrolují se, ovlivňují se. V obou případech jde o rozvoj osobnosti.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Navozuje nové vztahy, sympatie, přátelství, zlepšuje vyjadřovací, řečnické schopnosti, nabádá k zamyšlení, reaguje na výsledky práce.

Mezipředmětové vztahy: Občanská výchova, výtvarná výchova, matematika

1hodina

Úvod: 10 minut

Plnění úkolu: 25 minut

Závěr: 10 minuty

2 hodina

Úvod: 5 minut

Plnění úkolu: 30 minut

Závěr: 10 minut

3 hodina

Úvod: 3 minuty

Úkol č. 1: 20 minut

Úkol č. 2: 20 minut

Závěr: 2 minuty

4 hodina

Úvod: 5 minut

Úkol: 30 minut

Závěr: 10 minut

1)

Úvod: Pravidla hry Přínos pro rodinu (všichni žáci si stoupnou do jedné řady. Poté jim vyučující pokládá otázky a podle odpovědi postupují buďto v před nebo vzad. Žák/ci, kteří postoupí nejdál, jsou pro svoji rodinu nejvíce přínosní.)

Pomůcky: Otázky ke hře

Expozice: Didaktická hra

Cíl: Uvědomění si práv a povinností v rodině a jejich respektování

Opakování: Zhodnocení výsledku hry

Závěr: Rozhovor na téma – jak zlepšit svůj přínos pro rodinu

Motivace: Hra

Předpokládané odpovědi: Jak zlepšit svůj přínos pro rodinu – budu mýt nádobí, chodit častěji se psem, neutratím kapesné za sladkosti ale budu šetřit na mobil, svůj pokoj si uklidím sám

Otázky ke hře

1. Pomáháš doma s nádobím alespoň 1x za týden?
Ano – 1 krok vpřed
Ne – 1 krok vzad

2. Pomáháš doma s nákupy?
Ano – 1 krok vpřed
Ne – 1 krok vzad
4. Pomáháš rodičům s úklidem domova?
Ano – 1 krok vpřed
Ne – 1 krok vzad
6. Býváš na rodiče hubatý?
Ano – 1 krok vzad
Ne – 1 krok vpřed
7. Přes týden máš v pokoji uklizeno?
Ano – 2 kroky vpřed
Občas uklizeno – stůj
Nepořádek - 1 krok vzad
8. Svůj pokoj si uklízíš sám?
Ano – 2 kroky vpřed
Někdo jiný – 2 kroky vzad
12. Pokud jdeš ven, dodržuješ čas návratu určený rodiči?
Ano – 2 kroky vpřed
Někdy - stůj
Ne – 2 kroky vzad
14. Připravuješ se do školy každý den? (domácí úkoly, učení,...)
Ano – 2 kroky vpřed
Ne – 2 kroky vzad
15. Pokud dostaneš nějaké peníze tak je (kapesné, dárek,...)
Ušetříš – 1 krok vpřed
Hned utratíš – 1 krok vzad
16. Pokud máš mladšího sourozence, postaráš se o něj když je potřeba?
Ano – 1 krok vpřed
Ne – 1 krok vzad
17. Pokud máš doma zvíře, staráš se o něj?
Ano – 1 krok vpřed
Ne – 1 krok vzad
19. Děláš některé věci přes zákaz rodičů?
Ano – 2 kroky vzad
Ne – 2 krok vpřed

21. Dodržuješ denní hygienické návyky? (čištění zubů, mytí rukou,...)

Ano – 2 kroky vpřed

Ne – 2 kroky vzad

23. Navštěvuješ rád své prarodiče?

Ano – 1 krok vpřed

Ne – 1 krok vzad

2)

Úvod: Pravidla hry – Zasedací pořádek v rodině (žáci se rozdělí do tří skupin. Všichni žáci z jedné skupiny si vytáhnou na kartičce napsanou osobu, kterou budou představovat. Tyto kartičky ukážou celé třídě. Poté má celá třída společnými silami vymyslet správný zasedací pořádek. Až se shodnou na správnosti si řekneme správný výsledek. Pak si jde tato skupina sednout a role si jde vytáhnout skupinka druhá poté třetí. Kartiček bude celkem 12 - 2x dcera, 2x syn, maminka, tatínek, teta, strýc, 2x babička, 2x dědeček.)

Modelové úkoly

a) Maminka, tatínek, syn, dcera

b) Maminka, tatínek, dcera, dcera, babička, dědeček

c) Maminka, tatínek, syn, syn, teta, strýc, babička, dědeček

Správné řešení: a) V čele sedí tatínek, po jeho pravé straně sedí maminka, naproti mamince sedí dcera, naproti tatínkovi syn. b) tatínek v čele, po pravici má maminku, pak sedí dědeček, babička, dcera, dcera. c) tatínek v čele, po pravici má maminku, pak sedí dědeček, babička, strýc, teta, syn, syn.

Pomůcky: Klobouk/krabička/pytlík, kartičky s osobami

Expozice: Didaktická hra

Cíl: Zjistit jaký je správný zasedací pořádek v rodině

Opakování: Rozhovor jestli doma sedí podle správného zasedacího pořádku či nikoli

Závěr: Zhodnocení výsledků hry

Motivace: Hra

Předpokládané odpovědi: Sedíte doma podle správného zasedacího pořádku či nikoli – ano, ne, někdy

Kartičky ke hře

Dcera	Teta
Dcera	Strýc
Syn	Babička
Syn	Babička
Maminka	Dědeček
Tatínek	Dědeček

3)

1. úkol

Úvod: Pravidla aktivity – kreslení obrázku ideálního domova (žáci se rozdělí do 4 skupin. Každá skupina má nakreslit ideální domov. Poté obhajují, co a proč nakreslili, na čem se ve skupině shodli a neshodli.)

Pomůcky: Pastelky, papír

Expozice: Kreslení ideálního domova

Cíl: Uvědomění si důležitosti domova

Opakování: Zhodnocení obrázku

Závěr: Rozhovor na téma rodina – jste doma spokojeni? Je vaše rodina ideální, nebo byste něco změnili? Proč skutečná rodina nevypadá jak z obrázku? Co je podstatou ideální rodiny?

Motivace: Kreslení obrázku ideálního domova

Předpokládané odpovědi: jste doma spokojeni? – spokojen, málo peněz, nespokojen, rodiče se neustále hádají

Je vaše rodina ideální, nebo byste něco změnili? – nic bych neměnil, chci aby se rodiče nehádali, chci aby se rodiče rozvedli, chci psa, chci vlastní pokoj

Proč skutečná rodina nevypadá jak z obrázku? – obrázek neovlivňuje mezilidské vztahy, finance
Co je podstatou ideální rodiny? – láska, tolerance

2. úkol

Úvod: Pravidla aktivity – žebříček hodnot (žáků se zeptáme, co si myslí, že je nejdůležitější pro dobré fungování rodiny. Z těchto bodů mají ve skupinách utvořit žebříček hodnot – 5 bodů. Poté porovnáme jednotlivé skupiny a uděláme jeden společný žebříček. Žáků se zeptáme, proč volili tyto body. Pak budeme vést rozhovor na téma, proč si myslíš, že se lidi rozvádějí.)

Pomůcky: Tužka, papír, tabule či větší papír

Expozice: Sestavení žebříčku hodnot

Cíl: Uvědomit si žebříček hodnot rodiny

Opakování: Zhodnocení žebříčků žáků

Závěr: Rozhovor

Motivace: Aktivita

Předpokládané odpovědi: Co si myslí, že je nejdůležitější pro dobré fungování rodiny – peníze, láska, úplná rodina, mít pěkný barák

Proč si myslíš, že se lidi rozvádějí – nevěra, alkoholismus či jiná závislost jednoho z partnerů, málo peněz, bydlení u rodičů, neplodnost, stereotyp

4)

Úvod: Pravidla aktivity – modelové situace chování v rodině (žáci dostanou tři modelové situace, které mají předvést zbytku třídy. Pak společnými silami zhodnotí komunikaci a chování v rodině a pokouší se najít lepší řešení.)

Pomůcky: Modelové situace

Expozice: Podle modelových situací hodnotit vztahy v rodině

Cíl: Uvědomit si vztahy v rodině a důležitost správné komunikace

Opakování: Hledat lepší řešení na vzniklé situace

Závěr: Rozhovor jestli v rodině společně dobře komunikují

Motivace: Aktivní řešení problému

Předpokládané odpovědi: 1. špatný přístup rodičů, žák může mít nějaké starosti, které ovlivňují jeho školní výkon, učitel dopředu neinformoval o písence, těžká látka, kterou nepochopil, špatně probrané učivo

2. Tatínek doma nepomáhá, vše nechává na mamince, kdyby se s dítětem učil tatínek maminka zatím může uvařit večeři

3. Maminka ponižuje a shazuje před dětmi tatínka, podkopává mu autoritu, řeší osobní problémy před dětmi,

Modelové situace

1. Žák přinese domů pětku, maminka na něj strašně křičí jak je to možné a že je lajdák, tatínek dítěti bez debat nařeže na zadek, dítě brečí a běží k sobě do pokoje.

2. Tatínek se zlobí na maminku, že není uklizeno a není teplá večeře, maminka ale před chvílí přišla z práce a teď se učí s dítětem do školy.

3. Maminka se před dětmi zlobí na tatínka, že nic nedělá, je neschopný, nosí domů málo peněz, chodí domů z práce pozdě večer. Tatínek se ale o rodinu stará má všechny moc rád, co je potřeba to spraví. Maminka nedoceňuje tatínka a před dětmi ho shazuje.

Domácí úkol: Pokuste se spočítat, kolik peněz za týden utratí vaše rodina nebo vy sami.